

Jaarverslag 2016

Natuurcentrum Gorinchem

Het leukste eiland van Gorinchem!

Auteur: ing. G. Spruit
Datum: 25 maart 2017

1 Inleiding

Voor u ligt de jaarrapportage van het Natuurcentrum Gorinchem over het jaar 2016. Hierin leest u waar het Natuurcentrum Gorinchem zich in 2016 mee bezig heeft gehouden en welke ambities wij hebben voor 2017 en daarna.

Om het Natuurcentrum financieel gezond te houden is er in 2016 speciale aandacht uit gegaan naar de grootste kostenposten van de organisatie: de personele kosten en de onderhoudskosten aan het pand.

In deze jaarrapportage beschrijven wij achtereenvolgens de veranderingen op personeelsgebied, organisatorisch gebied, in de communicatie en de financiën. Ook zoomen we dieper in op de ontwikkelingen van de afdelingen Boerderij, Ontmoeting, Zorg en NME (Natuur en Milieu Educatie).

2 Personeel & Organisatie

Het jaar 2016 stond in het teken van de transitie van de organisatie, waarmee “de basis op orde” is gebracht. Tijdens deze reorganisatie zijn alle functies nauwkeurig beoordeeld, zijn er een passende functiebeschrijvingen vastgesteld en waar nodig zijn er functies vervallen of uitgebreid. Nieuw is de functie van directeur en afdelingscoördinatoren. In het verleden werden werkzaamheden door diverse personeelsleden uitgevoerd, maar dit bleek niet efficiënt te zijn. Met de nieuwe organisatiestructuur kunnen we efficiënter en dus voordeliger werken. Hierdoor kunnen we toekomstgericht groeien, terwijl we de juiste balans tussen vrijwilligers en beroepskrachten waarborgen.

Na een zorgvuldige plaatsingsprocedure zijn medewerkers in de functies geplaatst. Doordat de juiste mensen op de juiste functie zijn geplaatst, zijn medewerkers beter gaan samenwerken. Dit heeft eraan bij gedragen dat medewerkers minder ad hoc zijn gaan werken en het aantal overuren is terug gedrongen. Om kwaliteit en kwantiteit van de werkzaamheden te waarborgen, zonder de structurele loonkosten te verhogen, is er projectmatig samenwerking aangegaan met een aantal zzp-ers.

Vanuit kosten- en kwaliteitsaspect zijn we voor de begeleiding van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt samen gaan werken met een zorgaanbieder. Na een uitgebreide selectieprocedure heeft het NCG besloten samen te werken met zorgaanbieder Philadelphia. Deze zorgaanbieder heeft onze cliënten én cliëntbegeleiders overgenomen. De financiële lasten (en baten) van het aanbieden van deze werkplek en cliëntbegeleiders hoeven niet meer door de stichting gedragen te worden.

Ook het bestuur van het Natuurcentrum is in 2016 sterk vernieuwd.

2.1 Voorzieningen

Het unieke pand van het Natuurcentrum vergt regelmatig onderhoud. Hiertoe is het Meerjarenonderhoudsplan opgesteld. De uitvoering van dit plan wordt vanwege de financiële situatie conservatief uitgevoerd. In 2016 hebben we ons beperkt tot het noodzakelijk onderhoud. In 2017 zoeken we naar externe financiering (sponsoring) om preventief onderhoud uit te voeren. Tot we daar succesvol in zijn beperken we ons tot het noodzakelijk onderhoud.

Gebleken is dat het gebouw van het Natuurcentrum niet geschikt is voor het huidige gebruik, we zijn uit ons jasje gegroeid. In 2016 is de specifieke behoefte aan aanpassingen aan de gebouwen geïnventariseerd. In 2017 wordt een schetsplan opgesteld en starten we met het werven van fondsen ten behoeve van de benodigde verbouwing, die naar verwachting in 2018-2019 plaats gaat vinden.

In 2016 hebben we geïnvesteerd in ICT, zoals goede wifi. Een nieuwe website is in voorbereiding. De nieuwe website sluit beter aan bij de wensen van onze bezoekers. De mogelijkheden voor faciliteiten als een online boekingsysteem, waarmee onze gasten eenvoudig online een boeking van een zaal bij ons doen, worden verkend.

3 Communicatie

In 2016 heeft de focus gelegen op de interne communicatie en de interne processen. Er zijn regelmatige overleggen ingesteld en interne procedures zijn vastgelegd, waardoor werkzaamheden efficiënter worden uitgevoerd.

Daarnaast hebben gesprekken met (toekomstige) partners van het NCG plaatsgevonden. Beginnende samenwerking met activiteitencommissies uit omliggende wijken is vorm gegeven. Zo participeren we onder andere actief bij "Intervam in de lift" en stellen we het Natuurcentrum beschikbaar voor hun activiteiten. Uiteraard zijn er in 2016 diverse publieksactiviteiten georganiseerd, zoals de Lente Doe dag en spelletjesdagen voor kinderen in de zomervakantie.

Per 1 december 2016 is het team PR, fondsenwerving & evenementen samengesteld. Medewerkers van het Natuurcentrum nemen op vrijwillige basis deel aan dit team. Onder leiding van de directeur en met ondersteuning van professionals op vrijwillige basis verzorgt dit team alle externe communicatie, zoals social media, website, nieuwsbrieven, persberichten, beheren zij de evenementenkalender en organiseren ze fondsenwervende campagnes.

In 2017 willen we graag meer evenementen voor onze bezoekers organiseren. Evenementen waarmee we kinderen en volwassenen iets leren over de natuur, buurtbewoners met elkaar verbinden, of gewoon alle bezoekers een leuke dag willen bezorgen.

4 Financiën

In 2016 is een begroting voor 2017 en een meerjarenbegroting opgesteld. Ook is gewerkt aan een inzichtelijke wijze van inboeken van de kosten en baten, zodat kwartaalcijfers overzichtelijk en vergelijkbaar zijn met de begroting.

Zoals eerder vermeld zijn de structurele personeelskosten terug gedrongen en is het maken van overuren geminimaliseerd. Daarnaast is de vrijwilligersvergoeding ingeperkt.

Voor het doorvoeren van de reorganisatie heeft het Natuurcentrum financiële steun van de gemeente ontvangen. De lening wordt ons kwijtgescholden als we in de komende jaren positieve resultaten behalen.

In 2017 focussen we op het verder terugdringen van algemene kosten en inkoopkosten. Ook willen we onze inkomsten verhogen door frequenter publieksevenementen te organiseren en nieuwe projecten op te starten. We gaan een iets ruimere marge, passend bij onze organisatie, op onze producten en diensten door berekenen aan onze afnemers om kostendekkend te zijn. Voor bedrijven ontwikkelen we een uniek en aansprekend concept waar ze in kunnen participeren. Voor steun van particulieren promoten we ons "Vrienden van" programma en bieden we diverse activiteiten aan. Daarnaast organiseren we een collecte en verkennen we moderne crowdfunding technieken.

5 Ontwikkeling van het eiland & de bedrijfselementen

5.1 Ontwikkelrichting

In 2016 is gewerkt aan een prettige open uitstraling, meer activiteiten op het terrein, samenhang tussen de verschillende afdelingen op het terrein en het versterken van het aanbod zaalverhuur. Dit breiden we het komend jaar verder uit.

5.2 Boerderij

In 2016 is de leefomgeving van onze dieren nog aangenamer gemaakt, door ze bijvoorbeeld meer leefruimte te bieden. Hiermee willen wij onze voorbeeldfunctie op het gebied van dierenwelzijn beter invulling geven. De coördinator Boerderij geeft hier komend jaar verdere uitwerking aan. Uiteraard houdt zij hierbij het kostenaspect goed in het oog. Ook gaan we de boerderij nog levendiger maken en nog meer interactie met de dieren aanbieden aan onze bezoekers.

5.3 Ontmoeting (Horeca)

In 2016 is een coördinator Ontmoeting aangesteld.

In 2016 zijn de vergaderzalen 52 keer verhuurd aan onze zakelijke relaties. Daarnaast hebben we 6 publieksevenementen, 22 particuliere partijen en 3 schoolreisjes georganiseerd.

Waar in 2016 de coördinator Ontmoeting de activiteiten met een team van vrijwilligers heeft georganiseerd, wordt zij vanaf 2017 ondersteund door een breed samengesteld (vrijwillig) PR team. Daarnaast zijn er op dit moment gesprekken gaande met externe partijen die extra activiteiten op het NCG kunnen verzorgen.

Naast ontmoeting op het Natuurcentrum zelf houden we ook via Facebook contact met onze bezoekers. In korte tijd hebben we daar bijna 1000 "vrienden" gekregen. In 2017 wordt het digitaal ontmoeten via social media verder uitgebreid. Deze cijfers zien wij (naast onze financiële cijfers) als onze nul-situatie voor het meten van onze ontwikkeling. In 2017 toetsen we elk kwartaal onze groei ten opzicht van deze nul situatie.

5.4 Werk op maat (Zorg):

In 2016 is het aantal cliënten dat op de Boerderij en in de Horeca werkt gegroeid. De overname van het zorgpersoneel en cliënten is in januari 2017 afgerond.

Naast de activiteiten van Philadelphia blijft het Natuurcentrum zelf ook een actieve rol vervullen in de participatiemaatschappij. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt zijn als vrijwilligers bij ons werkzaam. Ook zijn er contacten met het opvangcentrum voor asielzoekers om ook deze mensen via onze organisatie te helpen integreren. Daarnaast gaan we uiteraard door met het bieden van ruimte en dagbesteding aan mensen via andere instanties.

5.5 NME

Afdeling NME heeft in 2016 hard gewerkt aan het verstevigen van de basis, ecologische basisvorming voor het basisonderwijs, waarbij het lesaanbod is geactualiseerd. In 2016 zijn de projecten Waardevol Afval en Afvalvrije scholen succesvol uitgevoerd, deze projecten lopen in 2017 door. Het aanbod van het lesmateriaal (zowel leskisten als excursies) is verdeeld in de thema's Natuur & Groen, Boerderij & Gezonde voeding, Afval en Energie, water, energie & klimaat, alle thema's brengen we gelijkwaardig onder de aandacht van de kinderen.

Naast het basis onderwijs verkennen we de samenwerking met het voortgezet onderwijs. Op dit moment hebben we voor deze doelgroep een bescheiden aanbod.

Met de stichting Gorcum Natuurlijk Groen is een samenwerking aangegaan, waaraan in 2017 uitvoering gegeven gaat worden. We focussen ons op het opbouwen van nieuwe samenwerking met scholen en partners. Ook willen we bestaande samenwerking intensiveren, zodat zoveel mogelijk kinderen van een uitgebreid NME aanbod kunnen genieten. We gaan netwerkbijeenkomsten bezoeken, en verkennen we mogelijke samenwerking met andere lokale stichtingen.

Ook verduurzamen we ons centrum steeds verder. Er is een energiescan uitgevoerd. In 2017 gaan we verkennen welke energiebesparende maatregelen (financieel) uitvoerbaar voor ons zijn. Het terugwinnen van regenwater en nog meer duurzame energie opwekken zijn ambities, die mogelijk tijdens de verbouwing gerealiseerd kunnen worden. Het invoeren van een duurzaam inkoopbeleid staat op de agenda van 2017.